

"VÍTEJTE I VY"
Železnohorský region

ŽELEZNO HORSKÝ region

Aktivity

15 let Železnohorského regionu

Akce a lidé, zajímavosti

Otevřená společnost – funkční komunita Železnohorského regionu

Příklady dobré praxe
nejvhodnější forma sdílení zkušeností

Spolupráce

ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt

SCLLD

Vybrané projekty MAS
v roce 2019

Vzdělávání na venkově

Podpora vzdělávání
v Železnohorském regionu

Tradiční akce 2020

15 let Železnohorského regionu

Témata dnešní doby jsou daná vývojem společnosti. Pro technický pokrok jsme všichni, šetří nám čas a námahu. Ale musíme myslet na to, že jakákoliv technologie potřebuje využít ke své výrobě primární zdroje, které jsou vždy z přírody. Zpracovatelský průmysl a zemědělství potřebuje obrovské množství vody, naše chytré telefony a počítače potřebují vzácné kovy, atd. Proto je nutné veškeré procesy posuzovat v souvislostech a ne odděleně jednotlivé fáze. To je **princip bioekonomiky** – musíme započítat veškeré primární vstupy a zdroje pro výrobu. Jen pak jsme schopni zhodnotit celkový přínos.

Proto hlavní prioritou našich aktivit jsou věci blízké přírodě, zhodnocení lokálních zdrojů a s tím související celoživotní vzdělávání. Od doby založení v r. 2005 je téma našeho regionu „Návrat ke kořenům“. Není to volání po době minulé, ale větší uvědomění si, že bez hlubšího pochopení funkcí přírody a žití s ní v souladu nejsme schopni se posouvat dál.

Poslední roky se hodně věnujeme projektům spolupráce. Tím, že je zapojeno více regionů, tedy více lidí, mají výstupy širší celospolečenský dopad. V letech 2011 a 2012 jsme vytvořili s Regionem Kunětické hory první verzi katalogu „Programy pro školy“ – exkurze po našich regionech odpovídající rámcovým vzdělávacím plánům, kde si děti mohou doplňovat praktické poznatky z oblasti přírodovědy, vlastivědy či dějepisu.

V letech 2013 a 2014 jsme realizovali dva projekty. První „Krajina je naše zrcadlo“ se věnoval osvětě o důležitosti funkce okolní krajiny, která má bezprostřední vliv na kvalitu našeho života. S kolegy z Královéhradeckého kraje se uskutečnilo mnoho osvětových přednášek pro obyvatele, vznikla praktická publikace pro obce i veřejnost, upravila se výsadba v obcích, v Železnohorském regionu Na Lhůtách jsme dobrovolnický obnovili ovocný sad, který nyní slouží jako

přírodní občerstvovna pro kolemjdoucí. Druhý projekt byl mezinárodní „ABC pro lokální producenty“. Zde jsme s kolegy z MAS Pohoda venkova zpracovali postupy, jak zavést systém značení a odbytu lokální produkce v regionech v Litvě a Lotyšsku. Naši certifikovaní producenti prezentovali své zkušenosti a produkty svým kolegům v Pobaltí. V letech 2014 a 2015 jsme realizovali se sousedními regiony na území turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko velký projekt na podporu rozvoje Národního geoparku Železné hory „Krok za krokem geoparkem“. Vzniklo mnoho aktivit, které využívají návštěvníci či školy dodnes. V roce 2016 započal významný tříletý mezinárodní projekt „Posílení regionálního rozvoje a inovací“, který provazoval vzdělávání

s praxí zapojením odborníků do vysokoškolské výuky. Každá ze šesti univerzit napříč Evropou měla svého regionálního partnera. Železnohorský region byl partnerem Univerzity Pardubice. Toto propojení vyústilo v r. 2019 v oficiální partnerství.

Naší snahou vždy bylo a bude, aby projekty neskončily s dobou realizace, ale aby nastartovaly určitý proces v regionu, který si dál žije vlastním životem a rozvíjí se dle aktuálních potřeb a možností.

Kateřina Korejtková, strategické řízení

Specifický cíl 3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

Region o lidech a pro lidi

To je motto nových marketingových aktivit Železnohorského regionu pro vás. Nový design webových stránek a zpřehlednění systému řízení informací doplnila v r. 2019 brožura, která na principu fotografie vyjadřující děj a jedinečných významových symbolů sděluje základní informace, podle kterých se orientuje jak návštěvník místní, tak zahraniční. Na 28 stranách jsou přehledně prezentována území šesti členských mikroregionů, kde TOP nabídka zahrnuje i místa méně navštěvovaná v okolí. A to je právě trend dnešní doby – objevovat místa neotřelá, skrytá zákoutí, která nabízejí klid a svůj příběh. Pojďte tedy za příběhy krajiny a lidí a hledejte pod významovými symboly to, co je vám blízké. Další celoroční inspirací vám může být každoročně vydávaný stolní kalendář.

Kateřina Korejtková, strategické řízení

Specifický cíl 2.1. Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu

VENKOV 21. STOLETÍ – prosperující venkov je naše společná budoucnost

Železnohorský region, Pošumaví a Region Kunětické hory si v letech 2018 a 2019 daly za cíl v rámci společného projektu „Venkov 21. století“ podpořit rozvoj svých území několika vzájemně propojenými aktivitami: návratem k tradicím venkova, osvětou o koloběhu přírodních cyklů, zdrojů a potřeb, podporou zdravého životního stylu a rozvojem lokální ekonomiky, produkce a služeb.

Všechny uvedené aktivity jsou vyváženým mixem a dá se říci návodem, jak vnímat okolní krajinu, jak si všimnout její rozmanitosti, jak chápat její funkce. Přirozené instinkty, které lidé měli v dobách minulých, se my nyní musíme znovu složitě učit. Musíme si uvědomit, jakou důležitost má pro nás příroda. Zdravá půda a voda v dostatečném množství dnes již nejsou samozřejmostí. To je neoddiskutovatelný fakt. Krajina není schopna zadržet vodu v půdě, nedoplňují se zásoby podzemních vod. Česká republika je evropským rozvodím, to znamená, že voda řekami odtéče do moří a žádná jiná nepřitéká. Musíme hospodařit pouze s vodou, která nám naprší či nasneží. A protože se vlivem rozdílného oteplování povrchů kontinentů a oceánů mění směr větrů, je celkem logické, že se bude více a více měnit intenzita srážek. Proto je nezbytné začít s celospolečenským dialogem a tlakem na tvorbu aktivit s cílem podpory obnovy biodiverzity přírody.

Místa pro pozorování funkcí přírody a přemýšlení o jejím vlivu na společenství lidí jsou tzv. „infopointy“. Dřevostavby v krajině s nezávislým zdrojem energie pro napájení mobilních zařízení, která se mohou propojit s informačními systémy regionů přes QR kódy. Informace na panelech, informace přes webové aplikace, informace v našich infocentrech – to jsou lokální zdroje, které vás vedou poznáním o místním regionu.

Infopointy jsou v podstatě dalším článkem celkového informačního systému regionu. Jedná se o plně funkční infocentrum ve volné krajině při hlavních turistických stezkách. Je zde možnost odpočinku, osvěžení z vlastních zdrojů, úkrytu před nepřízní počasí, načerpání sil. Inspirativní fotografie přírodních lokalit vás budou motivovat k dalším aktivitám v krajině.

Budoucnost venkova ukazuje svoji plnou sílu v regionech. Každý má co nabídnout, všude jsou lidé se silným příběhem. A jen doma jsme schopni jejich příběhy pochopit a docenit v historických souvislostech.

KK, strategické řízení

Specifický cíl 3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

OTEVŘENÁ KRAJINA

Na základě kladného ohlasu veřejnosti na vytvoření infopointů v krajině s nezávislým zdrojem energie se Železnohorský region rozhodl pokračovat v této aktivitě a ke spolupráci pro rok 2019 a 2020 vyzval své sousedy z Chrudimska, aby se obě území pro návštěvníky propojila. V r. 2020 tedy vznikne v rámci projektu „Otevřená krajina“ dalších šest infopointů a na území Železnohorského regionu návštěvníci budou moci využít celkem dvanáct lokalit. Mikulovice, Mladotice (místní část Ronova nad Doubravou), Klešice, Lipolice, Bukovina u Přelouče a Turkovice. To jsou obce, které mají chuť se přidat a podpořit informovanost společnosti o důležitosti zachování biodiverzity krajiny.

Mimo vlastní osazení infopointů v krajině proběhne i doprovodné vzdělávací workshopy na témata: udržitelný cestovní ruch, jak vnímat krajinu, zdravý životní styl, udržitelné zdroje a ekologická výchova a zkušenosti s lokálním cestovním ruchem v partnerských regionech. V případě vašeho zájmu se můžete zapojit do diskuze. Dne 16. 4. 2020 v rámci zahájení čtyřdenní marketingové akce Dny Železnohorského regionu proběhne workshop v Cholticích.

KK, strategické řízení

Specifický cíl 3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

MIKROREGIONY – funkční celky venkova v rámci Železnohorského regionu

Přirozenou součástí otevřené krajiny jsou v posledních letech naučné a vlastivědné stezky, systém značení regionálních cyklotras či FIT stezky na podporu aktivní relaxace obyvatel a návštěvníků. Tyto aktivity jsou většinou dílem právě členských mikroregionů.

V roce 2019 vzniklo celkem 14 lokalit s tématem Komunitní zahrady, parky a zámků a Zeleň mikroregionu. Devět lokalit bylo realizováno s přímou podporou Železnohorského regionu, pět lokalit vzniklo v rámci spolupráce mikroregionu Podhůří Železných hor. Důležitou součástí přípravy konceptů lokalit byla odborná diskuze s Ing. arch. Terezou Šmídovou, která se dlouhodobě zabývá historií krajiny, sídel a lidí. Jednotlivé lokality tvoří specifická místa, kde se lidé rádi scházejí a diskutují. O lokálních zvycích, zajímavostech a příbězích se dozvíte z informačních panelů, které jsou osazeny v každé z lokalit. Hermanoměstsko a Mikroregion Železné hory se poslední roky cíleně zabývají péčí o drobné architektonické památky, které jsou součástí historie naší krajiny. Pro

veřejnost i školy byly vydány publikace o vývoji krajiny a sídel – Putování v časech minulých, jak v českém, tak anglickém jazyce. Mikroregion Západně od Chrudimi se cíleně věnuje regeneraci obcí. Centrum Železných hor vytvořilo místa přirozeného dalekého rozhledu na podporu návštěvníků, kteří se chtějí zorientovat v krajině podle přírodních dominant. Vzdělávací akce Regionální školy obnovy a rozvoje venkova (RŠOV), které organizuje Svazek obcí Za Letištěm, mají dlouholetou tradici od r. 2002 a stále se snaží hledat nové podněty. Pořádané akce vykazují stabilně vysoký přínos pro jejich účastníky. Především se jedná o osvětovou činnost o možnostech skladby činnosti pro obce v rámci její komunitní funkce, o rozumném využívání dotačních titulů, o čerpání vhodných příkladů dobré praxe a v neposlední řadě o detailní výměnu informací a zkušeností účastníků při výjezdních vzdělávacích seminářích v sousedních regionech.

KK, strategické řízení

Specifický cíl 3.2.

Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST – funkční komunita Železnohorského regionu

Nejen krajina musí být otevřená mnoha výzvám dnešní doby, ale především naše společnost. Protože to, jak se nám bude dále žít, je plně v našich rukou.

Od r. 2020 začne příprava na další plánovací období Evropské unie a s tím souvisejí i plány našeho regionu, jakým směrem máme zájem se rozvíjet. Začnou znovu pracovat „pracovní a tématické skupiny“, začnou se definovat nové směry na základě aktuálního vývoje. Je nutno přesně a reálně zhodnotit naše zdroje, možnosti, odpovědnost. Musíme respektovat jak potřeby naše, tak potřeby krajiny, legislativní rámce. Na základě těchto všech vstupních parametrů dobře a realisticky nastavit společný cíl. Jak už bylo uvedeno v předešlých článcích, je nezbytností se zaměřit na zvýšení biodiverzity přírody, protože to má přímý vliv na kvalitu našeho života jako celku. Diskuze budou

otevřené, kdo má chuť se zapojit, bude vítán.

Na počátku všech aktivit by měla být přirozeně celospolečenská diskuze podložená reálnými argumenty a osvětové akce v rámci celoživotního vzdělávání. Každá skupi-

na i jednotlivec mají své místo. Každý by měl vyvíjet alespoň minimální aktivitu, aby se pouze nevezl a systém nevyužíval. Každý se může zapojit dle svých možností.

KK, strategické řízení

Všechny specifické cíle SCLLD.

Dle motta: Cokoliv je lepší, než nedělat nic...

Železnohorský region vyhlásil nově pro r. 2019 grant na podporu regenerace přírody a krajiny.

Žadatelé a následně realizátoři mohou být obce či školy na území regionu. V obcích se aktivit mohou chopit spolky či skupiny obyvatel. Jedná se o drobný finanční příspěvek pouze na pořízení výsadbového materiálu, práce musí být dobrovolná. **Aktivita má jasný cíl – co nejdříve udělat to nejmenší pro přírodu – zasadit strom či keř – to zvládne každý. Je tu však i druhý cíl, neméně důležitý – nutnost si uvědomit, že ne vše se dá jednoduše koupit. Že radost z vlastnoručně vysazeného stromu, o který budu pečovat, se nedá finančně ohodnotit. A pocit radosti – ten má přeci přímý vliv na naši pozitivní psychiku a tedy kvalitu života.**

V prvním ročníku grantů jsme zaznamenali vysokou poptávku ze strany žadatelů. Je sice smutné, že finanční podpora nevystačila pro všechny, ale na druhou stranu je to dobrý signál, že je tu mnoho lidí, kteří se chtějí do obnovy přírody zapojit. Granty budou pokračovat i v následujících letech, aby rozproudily další občanskou iniciativu.

Vedle vlastního logotypu na podporu akcí souvisejících s výsadbou v obcích i krajině, jsme připravili a dál budeme připravovat další doprovodné aktivity: semináře pro veřejnost, setkávání s architekty krajiny, odborníky na výsadbu,

osvětové publikace, atd. Přímou obce a školy motivujeme metodickou pomocí efektivního využívání dotačních programů na výsadbu většího rozsahu. Metodickou pomoc mohou využívat i naši zemědělci, kteří se chovají ke krajině zodpovědně. **První z moha akcí se uskutečnila 24. října v Bukovině u Přelouče, v malé obci, která se v poslední době rozvíjí mnoha aktivitami za spolupráce místní komunity lidí. Jednalo se o velmi příjemné podzimní odpoledne naplněné diskuzí s odborníky v takové rovině, aby porozuměl každý laik.**

Po úvodní výsadbě stromů s odborným komentářem Dominika Grohmana se diskuze přesunula do hostince Ve starém mlýně, kde při teplém čaji s medem a místním certifikovaným produktem – jablečným závinem pokračovala.

Po úvodním slovu Kateřiny Korejtkové se Tereza Šmídová zaměřila na možnosti nenáročných výsadeb a úpravy lokalit na veřejných prostranstvích obce. **Prezentovala, že nejceněnější je nápad a cit pro danou lokalitu. Vhodné využití není o penězích, ale také třeba o následné péči. Dominik Grohman na příkladech dobré praxe prezentoval důležitost a přínos komunitních výsadeb v obcích – ovocných sadů. Plánování sadu – jeho skladby a budoucího využití, vlastní výsadba, následná péče – to vše lidi v obci spojuje. A to ještě nemluvíme o formách využívání budoucího společného ovoce. Kromě výborných jablečných závinů může přijít i do obecních moštáren, sušáren či se může vydestilovat do podoby ovocných pálenek pro místní slavnosti.**

Účastníci se také společně zamysleli nad přínosem každého stromu, jako nedílné součásti přírody. A uvědomili si, jak je nutné, především v této oblasti, respektovat uzavřený kruh funkcí přírody.

KK, strategické řízení

Specifický cíl 1.4. Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE nejvhodnější forma sdílení zkušeností

Protože jsme se mnohokrát přesvědčili, že nabytí informace je nevhodnější a nejefektivnější ve formě sdílení příkladu dobré praxe, tak jsme se vydali, jako každé jaro, na zkušenou, tentokrát na území MAS Krkonoše. Sice se jedná o nám geograficky blízký region, ale s rozmanitými zdroji a potřebami. Po diskuzi s místními členy MAS a místními subjekty jsme si opět uvědomili, jak je důležité hledat informace „pod povrchem“, jak jako běžný turista vnímám zcela něco jiného a tím nejsem schopen pochopit procesy např. při řízení regionu či spolupráci místních podnikatelů.

Tentokrát byla hlavním cílem naší exkurze „Pivní stezka“. Ne, že bychom všichni byli milovníci piva, ale **zajímali jsme se o formy spolupráce místních podnikatelů** – co je vede k tomu, aby se zapojili, co je motivuje k tvorbě doprovodných aktivit, jak vše oceňují návštěvníci, atd.... Pivní stezka je mladší sestrou našich stezek – Gurmánské a Formánské. Je však spojením větších podnikatelů, což má silnější ekonomický náboj. Ne vše se dá všude stejnou měrou aplikovat, ale nějaké poznatky a nápady lze zpracovat vždy.

Mimo jiné **při putování krajinou a místy Krkonoš jsme se vzdělávali o přínosu obnovy místních lučních porostů a pastevních areálů**. Přesvědčili jsme se, co vše se dá využít jako lokální přírodní zdroj pro výrobu sirupů. Seznámili jsme se s tím, co vše se dá dělat na jedné farmě. Vedle základního faremního chovu je to vzdělávání, dětská skupina na bázi lesní školky, nové technologie pěstování plodin či zázemí pro relaxaci. Navštívili jsme provozy místních řemeslníků zaměřených na původní krkonošský nábytek. **Na farmách i s provozovateli služeb pro návštěvníky jsme diskutovali o ekonomice provozu, o skladbě činností, o tom, jak je důležité rizika podnikání rozložit do více aktivit.**

Jako vždy v září jsme se vypravili v rámci Regionální obnovy a rozvoje venkova na

exkurzi do regionu **Hranicko**. Tento region je specifický spoluprací mnoha subjektů v jednom území.

V r. 2001 byl založen mikroregion Hranicko, který má 22 členských obcí. Mikroregion byl iniciátorem založení **MAS Hranicko** v r. 2006, území MAS se rozkládá na celém území **mikroregionu Hranicko** a dalších 9 okolních obcích. V r. 2007 mikroregion a MAS společně založily Hranickou rozvojovou agenturu, která je jejich servisní organizací. Činnost mikroregionu, MAS a agentury je tedy v něčem oddělená a v něčem provázaná. Tyto vztahy se vyvíjejí a přeskupuje se i agenda. Např. kvůli efektivitě spolupráce s producenty se v r. 2020 přesune koordinátorství značky **MORAVSKÁ BRÁNA** regionální produkt z agentury na MAS, která má blíže „k lidem“.

V rámci exkurze jsme navštívili mnoho menších obcí a měst, prohlédli si realizované projekty, diskutovali s představiteli obcí. Navštívili jsme také provozy podnikatelů – zemědělskou farmu se silnou lokální produkcí a formou odbytu „ze dvora“ a ovocné sady, které také poslední dobou dávají důraz nejen na prodej ovoce, ale především na zpracování ovoce na místě a prodej výrobků s přidanou hodnotou – povidla, křída, mošty...

V roce 2019 i náš Železnohorský region byl hostitelem, a to právě kolegů z mikroregionu Hranicko, kteří nás navštívili na konci května. Specifikum přípravy organizace exkurze spočívalo v tom, že si kolegové přáli absolvovat program na kolech, která si přivezli. Ale i s tím jsme si poradili. V den setkání Kateřina Korejtková prezentovala hostům celkové aktivity regionu. Druhý den dostali do čela pelotonu zkušeného cyklisty z našich řad, Martina Písaře (čehož možná ke konci dne trochu litovali, protože Martin byl zrovna ve fázi

tréninků na závody ☺). **Program byl zahájen v obci Valy** panem starostou a zároveň předsedou mikroregionu Podhůří Železných hor **Dušanem Doležalem**. Byly prezentovány aktivity jak obce, tak mikroregionu. Dále se pokračovalo přes Meandry Struhy a relaxační zónu ve Veselí na **Horecký dvůr manželů Markových**. Zde proběhla prezentace aktivit zemědělské produkce – ovocných sadů, tak prezentace aktivit osvětových pro školy – Stezka rytíře Sekolika o tom, jaké procesy probíhají v přírodě. V Cholticích byli účastníci seznámeni s **historií a současností areálu Choltického zámku** a obory, jako významného krajinného prvku. Areál rozhledny Barborka patří již mnoho let skoro k povinné zastávce všech návštěvníků. **Předseda MAS ŽR Josef Blažek se svým bratrem Františkem Blažkem** prezentovali historii areálu, mluvili o místních zvycích, místních ovocných sadech, dali k dobrému pár „historek z natáčení“. Zajímavou zastávkou byla **obec Jezbořice**. Jezbořice jsou příkladem obce, kde najdete zajímavé věci až trochu pod povrchem, ale o to je více oceníte. Pan starosta **Josef Šlégr** prezentoval život na malé obci, která slouží svým občanům. Účastníci ocenili nápaditou rekonstrukci zázemí ve sportovním areálu, obdivovali skrytá zákoutí kostela a dřevěné zvonice, chválili novodobé ztvárnění fasády obecního úřadu v podobě nástěnné malby. Svoji celodenní pouť zakončili v Lepějovicích, v klidové historické zóně obce Valy.

KK, strategické řízení

ŽELEZNÉ HORY regionální produkt

Železné hory jsou výjimečným regionem nejen z hlediska pestrosti geologického utváření, ale i z hlediska vývoje lidské činnosti, která je úzce spjata s přírodou a převládá se do tradic a řemesel lidí místního kraje.

Nejnovější držitelé regionální značky

Hovězí maso z Lipky

Statek Lipka a.s. najdete v srdci Železných hor v obci Lipka u Horního Bradla. Je to místo s bohatou minulostí a dlouhou tradicí hospodaření. Výjimečnost prostředí, ve kterém se statek a pastviny nachází, dokresluje gotická tvrz Lipka z počátku 14. století a také památný strom lípy, který je zde již 800 let. Lípa se pyšní titulem Strom roku 2016. Ve stínu lípy odpočíval učitel národů Jan Ámos Komenský a dříve pod ní tábořil také Jan Žižka. Jako připomínku bohaté historie Lipky a tradic pečuje statek o památný strom lípy dodnes.

Statek hospodářů na zhruba 300 hektarech pastvin, luk a lesů a chová výjimečné francouzské plemeno Parthenaise v harmonii s přírodou, v duchu tradic, pokory a hodnot, které zde zanechali předkové a na které statek svým hospodařením hrdě navazuje.

Plemeno Parthenaise se vyznačuje jednou z nejvyšších jatečních výtěžností (68 %), jemnou kostrou, výrazným osvalením, nízkým obsahem tuku, vysokou křehkostí a jemností masa. Maso můžete zakoupit na objednávku přímo na statku, kde vám na míru připraví vybrané partie (ceník www.stateklipka.cz). Také jej můžete okusit v spřízněných restauračních provozech EB Diners Kaštanka Nasavrky, Khov u Svitav, Hradec Králové – Svobodné Dvory, kam statek Lipka hovězí maso pravidelně dodává.

Bobiny

V malé provozovně v Nové Vsi u Nasavrk vyrábí již sedm let své „Bobiny“ paní Jana Otčenášková. Pod tímto názvem se skrývají celozrnné sušenky s medem a ovesnými vločkami. Kromě základní příchutě můžete ochutnat brusinkové, švestkové, meruňkové, ořechové, čokoládové a jablkové se skořicí. Prodává je po kuse dle příchutě, na kterou máte zrovna chuť nebo v 250 g míchaném balení. Své sušenky paní Otče-

Šité dekorativní předměty z Ateliéru Karlín

Při jamí certifikaci rodinu výrobků ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt rozšířila paní Gabriela Kratochvílová z Rabštejna. Ateliér Karlín představuje tradiční ručně šité výrobky jako jsou bavlněné polštářky ve tvaru zvířátek, kabelky, batohy, kosmetické taštičky, chňapky, ale i originální šperky a další. Kreativní tvorbě se paní Kratochvílová věnuje už léta a vždy ji potěší, když výrobky udělají radost. Zboží z Ateliéru Karlín vyrobené s láskou najdete na jarmácích, trzích, Babiččině dvorečku v Licibořicích, na slavnostech nebo přímo v ateliéru v Rabštejně.

www.regionalni-znacky.cz/zelezne-hory

Lea Turynová, koordinátor
certifikace a marketingu

PŘEHLED PROJEKTŮ 2019

PR OP Zaměstnanost

Výzva: **MAS ŽR: OPZ – Prorodinná opatření – II,
868/03_16_047/CLLD_15_01_258**

Příjem žádostí: od 28. 2. 2019 do 1. 4. 2019

Vybrané projekty k realizaci:

Číslo v mapě	Číslo žádosti MAS	Název žadatele projektu	Název projektu	Místo realizace	Opatření	Celkové náklady výše dotace	Požadovaná
1	0.0/16_047/00144693	MOMA Morašice, z.s.	Podpora rodičů dětským klubem MOMA II při ZŠ Morašice, Chrudim	Morašice	1	1 999 937,5	1 999 937,5
						1 999 937,5	1 999 937,5

PR Programu rozvoje venkova

Výzva: **2019/004 k předkládání Žádostí o podporu v rámci operace 19.2.1.
Programu rozvoje venkova na období 2014–2020**

Příjem žádostí: od 6. 5. 2019 do 31. 5. 2019

Celková alokace na výzvu: 10 377 926 Kč

Vyhlášené fiche: č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7

Vybrané projekty k realizaci:

Číslo v mapě	Číslo žádosti MAS	Název žadatele projektu	Název projektu	Místo realizace	Opatření	Celkové náklady výše dotace	Požadovaná
2	19/004/19210/453/036/001908	Zemědělská a.s. Horní Bradlo	Administrativní budova - prodejna masa	Horní Bradlo	2	2 413 223	997 199
3	19/004/19210/453/036/001902	Vojtěch Meduna	Pořízení techniky	Licibořice	4	1 173 700	970 000
4	19/004/19210/453/036/001906	ZOD družstvo Stolany	Pořízení zemědělské techniky	Stolany	1	1 754 500	725 000
5	19/004/19210/453/036/001905	Alena Pecinová	Pořízení techniky	České Lhotice	1	600 160	297 600
6	19/004/19210/453/036/001905	Agrometall s.r.o.	Technologie odsávání a manipulace ve výrobně - opravárenské hale	Heřmanův Městec	4	2 407 900	696 500
7	19/004/19210/453/036/001901	Jiří Pecina	Nákup zemědělské techniky	České Lhotice	1	598 950	247 500
8	19/004/19210/453/036/001908	Martina Kučerová	Modernizace živočišné výroby	Litošice	1	200 000	140 000
						10 357 709	4 573 500

Projekt vyřazen na základě administrativní kontroly:

		MASO – Francouz s.r.o.	Vybavení prodejny zpracovatele masa	Chrudim	2	1 209 276	499 701
--	--	------------------------	-------------------------------------	---------	---	-----------	---------

PR Integrovaného regionálního operačního programu

Výzva MAS: **11. výzva MAS ŽR-IROP-Bezpečná a dostupná doprava III,
328/06_16_038/CLLD_15_01_258**

Příjem žádostí: od 1. 7. 2019 do 31. 7. 2019

Vybrané projekty k realizaci:

Číslo v mapě	Číslo žádosti MAS	Název žadatele projektu	Název projektu	Místo realizace	Opatření	Celkové náklady výše dotace	Požadovaná
9	CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_038/0012122	Obec Valy	Cyklostezka Veselí - Valy, úsek Valy	Valy	1	4 636 043,76	4 200 000,00
10	19/004/19210/453/036/0012147	Obec Veselí	Cyklostezka Veselí - Valy, úsek Veselí	Veselí	1	8 793 429,00	4 200 000,00
						13 429 472,76	8 400 000,00

Výzva MAS: **12. výzva MAS ŽR-IROP-Ochrana regionu III, 105/06_16_076/CLLD_15_01_258**

Příjem žádostí: 1. 7. 2019 do 30. 10. 2019

Vybrané projekty k realizaci:

Číslo v mapě	Číslo žádosti MAS	Název žadatele projektu	Název projektu	Místo realizace	Opatření	Celkové náklady výše dotace	Požadovaná
11	CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_076/0012612	Město Heřmanův Městec	Přístavba hasičské zbrojnice JPO II Heřmanův Městec	Heřmanův Městec	2	6 016 646,91	5 334 775,00
						6 016 646,91	5 334 775,00

Výzva MAS: **13. výzva MAS ŽR-IROP-Školy dostupné všem III, 360/06_16_075/CLLD_15_01_258**

Příjem žádostí: od 1. 7. 2019 od 8:00 hodin do 30. 9. 2019 do 12:00 hodin

Vybrané projekty k realizaci:

Číslo v mapě	Číslo žádosti MAS	Název žadatele projektu	Název projektu	Místo realizace	Opatření	Celkové náklady výše dotace	Požadovaná
12	CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_075/0012450	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické, Třemošnice, Sportovní 322	Rekonstrukce a stavební úpravy PC učeben včetně vybavení	Třemošnice	5	4 756 617,91	3 000 000,00
13	CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_075/0012469	Škola POHÁDKA z. s.	DS Zvědavý medvídek - navýšení kapacity	Bylany	5	1 499 516,21	1 499 516,21
						6 256 134,12	4 499 516,21

Fotografie realizovaných projektů

PRV a OPZ: Půjčovna sportovních potřeb a Příměstský tábor Yachtclub Seč

OPZ: Podpora rodičů při DDM Heřmanův Městec

PRV: Pořízení žací soupravy na výrobu krmiv pro masný skot

Probíhající výzvy

PR OP Zaměstnanost

Výzva: **MAS ŽR: OPZ - Prorodinná opatření - III,**
 Registrační číslo: **70/03_16_047/CLLD_15_01_258**
 Alokace dotace: 5 237 898,25 Kč
 Termín příjmu žádostí: od 28. 8. 2019 do 27. 11. 2019 do 12:00 hodin

OPZ: Štěstí přije aktivním a dobře připraveným

PR Integrovaný regionální operační program

Výzva: **14. výzva MAS ŽR-IROP-Bezpečná a dostupná doprava IV,**
 Registrační číslo: **368/06_16_038/CLLD_15_01_258**
 Alokace dotace: 8 771 265 Kč
 Termín příjmu žádostí: od 16. 9. 2019 do 18. 12. 2019 do 12:00 hodin

PR OP Životní prostředí

Výzva: **MAS ŽR: OPŽP - VÝSADBA DŘEVIN - III,**
 Registrační číslo: **053/05_17_088/CLLD_15_01_258**
 Alokace dotace: 12 272 625 Kč
 Termín příjmu žádostí: od 12. 8. 2019 do 31. 12. 2019 do 12:00 hodin

OPŽP: Obnova sadu v Třemošnici

Plán výzev na rok 2020

Program rozvoje venkova

Výzva č. 5 – PRV

Fiche:

8 - Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech

Předpokládaný termín: 4 – 5/2020

Integrovaný regionální operační program

Výzva MAS ŽR-IROP-ŠKOLY DOSTUPNÉ VŠEM - IV

Předpokládaný termín: 5 – 6/2020

Výzva MAS ŽR-IROP-BEZPEČNÁ A DOSTUPNÁ DOPRAVA - V

Předpokládaný termín: 9 – 10/2020

Podpora vzdělávání v Železnohorském regionu

Výzva Šablony II

Školy Železnohorského regionu jsou zapojeny do řady projektů. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) vyhlásilo v rámci Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VV) výzvu Šablony II, jež navazovala na předchozí projekt Šablony pro MŠ a ZŠ. Tato výzva byla vyhlášena od února 2018 do června 2019. Jednotlivé školy díky tomu mohly podat své žádosti tak, aby svůj projekt bez přerušení navázaly na projekt předchozí. Školy, které se nezapojily v první vlně šablon se mohly zapojit rovněž a vybírat z připravených aktivit.

Sdílení pedagogů a odborníků z praxe

Aktivity jsou zaměřeny na osobnostně profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného setkávání a sdílení zkušeností pedagogů a odborníků z praxe, na pomoc při společném vzdělávání dětí a žáků, a to možností personálního posílení o školního asistenta, školního psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga, příp. chůvu v mateřské škole. Dále jsou podporovány extrakurikulární aktivity, spolupráce s rodiči dětí a žáků, kariérové poradenství žáků a aktivity rozvíjející metody výuky s využitím ICT.

Projektové dny

Velký zájem byl zaznamenán také u vzdělávání pedagogických pracovníků, jehož cílem je podpořit profesní růst těchto pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání. Nově

školy mohly vybírat také projektové dny, které se mohou konat přímo ve škole či mimo školu a na našem území byl o ně velký zájem. Mateřské školy navíc často volily aktivitu Komunitně osvětová setkávání, v rámci které dojde k podpoře inkluzivního klimatu a komunitního charakteru školy. Dojde tak k rozvoji kompetencí dětí v oblasti vzájemného porozumění, mezigeneračního soužití, zájmu a odpovědnosti za dění v komunitě a otevřeného přístupu ke kulturní rozmanitosti.

Kluby pro žáky

Naopak základní školy více vybíraly aktivity Klub pro žáky a Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem. Klub pro žáky (čtenářský, zábavné logiky a deskových her, komunikace v cizím jazyce, badatelský či klub občanského vzdělávání a demokratického myšlení) má formu volnočasové aktivity a vede k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Doučování má podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem, kdy jim může napomoci upevnit jejich zvyk, provádět samostatnou odpolední přípravu a podpořit zvládnutí standardů daných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání např. v hlavních předmětech český jazyk, matematika a cizí jazyk.

Železnohorský region jako realizátor MAP

Díky angažovanosti ředitelů škol v těchto projektech lze propojit teorii s praxí, na což je v dnešní době kladen velký důraz a daří se tak činit i prostřednictvím Míst-

ních akčních plánů vzdělávání (MAP), do kterých jsou „naše“ školy rovněž zapojeny. Železnohorský region je realizátorem MAP na území ORP Přelouč a zároveň součástí realizačního týmu na území ORP Chrudim, jelikož velká část Železnohorského regionu zasahuje i na toto území. V rámci MAP tak mohou školy využít připravovaných exkurzí, účastnit se vzájemných setkávání pedagogů, zapojit se do představování povolání rodičů dětem a žákům a spustit další aktivity.

Podporu vzdělávání však může přinést také rozvoj infrastruktury škol, na niž vyhláší MAS ŽR výzvy z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Pomoci se sladováním pracovního a rodinného života, k podpoře rodiny a k předcházení sociálního vyloučení osob, včetně jejich uplatnitelnosti na trhu práce, pak mohou pomoci i výzvy Prorodinná opatření vyhlášené MAS v rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ). Veškeré informace jsou uveřejňovány na internetových stránkách www.zeleznohorsky-region.cz. V případě zájmu se mohou ředitelé škol obracet také přímo na manažery MAS ŽR.

Petra Sotonová, manažer projektů

*Specifický cíl 4.1.
Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání*

Zájem o školní asistenty

S metodickou pomocí se ředitelé mohou obracet na své zástupce v Místní akční skupině Železnohorský region (MAS ŽR), kteří jim s projekty pomáhají. Školy měly na našem území největší zájem o školní asistenty. Díky této aktivitě je jim poskytnuta dočasná personální podpora, která poskytuje přímou nepedagogickou podporu dětí a žáků, podporu pedagogovi při administrativní a organizační činnosti, pomoc v zajišťování výjezdů školy (výlety, školy v přírodě apod.) a s organizační podporou pedagogických pracovníků při práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami aj.

Tradiční akce v Železnohorském regionu v roce 2020

Specifický cíl 4.3. Podpora kulturních a volnočasových aktivit

LEDEN

- 1. ledna **Novoroční vejšlap, sraz na náměstí 13.30** | Nasavrky
- 3.–5. ledna **Tříkrálová sbírka**
- 17. ledna **Hvězdičkový ples města** | Třemošnice
- Společenský ples** | Seč
- 24. ledna **Ples firmy Kovolís Hedvíkov** | Třemošnice

ÚNOR

- 1. února **Zimní táboření na Lichnici** | Třemošnice
- Koupání otužilců v Sečské přehradě** | Seč
- 7. února **Ples SOŠ a SOU technické Těmošnice** | Třemošnice
- 8. února **Maškarní průvod, od 13.00** | Mičov-Sušice
- 14. února **Ples recesistů** | Třemošnice
- Hasičský ples** | „Hostinec U Beranů“, Klešice
- 15. února **Staročeská maškara** | Žďárec u Seče
- Maškarní ples pro děti** | Načešice
- Dětský karneval** | „Hostinec U Beranů“, Klešice
- 21. února **Hasičský ples** | Seč
- 22. února **Jubilejní XXX. reprezentační ples PS Vlastislav** | Heřmanův Městec

BŘEZEN

- 6. března **Hasičský ples** | Heřmanův Městec
- 10.–11. března **Dny otevřených dveří Agrometall** | Heřmanův Městec
- 11. března **Koncert skupiny Fleret** | KD Třemošnice
- 20. března **Hasičský ples** | Třemošnice
- 21. března **Hasičský ples SDH** | Načešice
- Vítání jara – turistický pochod na počest prvního jarního dne** | Ronov nad Doubravou
- 28. března **Vodácká Chrudimka pod Sečí** | Seč

DUBEN

- 4.–5. dubna **Odemykání Doubravy** | Ronov nad Doubravou
- 11. dubna **Pletení pomlázky** | Lichnice
- 12. dubna **Velikonoční jarmark** | Seč
- 13. dubna **Krojovaná pomlázka, velikonoční obchůzka** | Klešice
- 16.–19. dubna **Dny Železnohorského regionu**
- 24. dubna **Ukázky hasičské techniky a výcviku** | JSDH Heřmanův Městec pro školy a veřejnost | Bažantnice Heřmanův Městec
- 25. dubna **Memorial Josefa Duška** | Načešice
- 30. dubna **Pálení čarodějnic** | obce regionu

KVĚTEN

- 1. května **Prvomájový recesistický průvod** | Třemošnice
- 2. května **Cyklovýlet Od pramenů Doubravy**
- O pohár starosty – tradiční hasičské závody** | Třemošnice
- 8. května **Den řemesel pro děti** | Babiččin dvoreček, Licibořice
- Malá cena Nasavrky (běh pro děti)** | Nasavrky
- 9. května **15. ročník Licoměřického Fichtlicpu** | Licoměřice
- 16. května **Zahájení sezóny** | Pivovar Žlebské Chvalovice

- 16. května **Soutěž o pohár starosty města a o Putovní pohár Ondry Sachse** | Bažantnice Heřmanův Městec
- 21.–23. května **Setkání amerik – DIXIE on the ROAD 2020** | Autokempink Konopáč
- 23.–24. května **Jarní závod na přehradě Seč, Yachtclub Pardubice** | Seč
- 23. května **Dětský den s hasiči** | Žďárec u Seče
- 24. května **Jarní profilový koncert PS Vlastislav** | Synagoga Heřmanův Městec

ČERVEN

- 5. června **Noc kostelů**
- 6. června **Hasičská soutěž v požárním sportu** | Klešice
- Polanského Přelouč – 16. ročník festivalu dechových hudeb** | Přelouč
- 12.–14. června **Setkání „AERO“** | Autokempink Konopáč
- 13.–14. června **Závod o Perníkovou chaloupku, Yachtclub Pardubice** | Sečská přehrada
- 13. června **25. ročník hasičské soutěže O putovní pohár starosty SDH Licoměřice** | Licoměřice
- 14. června **Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje** | Heřmanův Městec
- 18.–21. června **Setkání zn. VW Scirocco** | Autokempink Konopáč
- 19. června **Festival folkové a country hudby Nasavrání** | Nasavrky
- 20. června **Gulášfest** | Pivovar Žlebské Chvalovice
- Tradiční setkání heligonkářů** | Turkovice
- Nohejbalový turnaj – 6. ročník** | Žďárec u Seče
- 28. června **Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje** | Heřmanův Městec

ČERVENEC

- 3.–5. července **Divadelní představení „Princ a chudás“** | letní kino Konopáč
- Dny metalurgie skanzen Země Keltů** | Nasavrky
- 4. července **33. ročník licoměřické lávky** | Licoměřice
- 6. července **Jak se dřívě žilo a hospodařilo** | Babiččin dvoreček, Licibořice
- 11. července **Folk na Lichnici** | Lichnice
- 12. července **Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje** | Heřmanův Městec
- 18. července **Staročeské stínání kohouta** | Načešice
- Čwachták fest** | koupaliště Třemošnice
- 26. července **Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje** | Heřmanův Městec
- 27.–31. července **Příměstský tábor Yachtclubu Pardubice** | Seč-Ústupky

SRPEN

- 31. července–2. srpna **Festival keltské kultury Lughnasad** | Nasavrky
- 3.–7. srpna **Příměstský tábor Yachtclubu Pardubice** | Seč-Ústupky
- 7.–8. srpna **PŘEHRADY FEST** | Seč

8.–9. srpna	Vavřínecká Pout' Ronov nad Doubravou Štít města Pardubic, Yachtclub Pardubice Sečská přehrada
8. srpna	Dožínky pro děti Babiččin dvoreček Licibořice
9. srpna	Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje Heřmanův Městec
15. srpna	Železnohorský traktor Žďárec u Seče
23. srpna	Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje Heřmanův Městec
27.–31. srpna	Setkání karavanistů Autokempink Konopáč
28.–30. srpna	Bartolomějská pout' Heřmanův Městec
29. srpna	3. Flérjarmark Autokempink Konopáč
	Představení „Princ a chudás“ letní kino Konopáč
	III. Polní koncert na letišti v Podhořanech Podhořany Nový Dvůr

ZÁŘÍ

12. září	Cyklovýlet K ústí řeky Doubravy
13. září	Lukavický kahan Lukavice
18.–19. září	Babí léto na Železných horách Konopáč Chovatelská a zahrádkářská výstava SVINČANY 2020 Svinčany
19. září	DABING – 26. ročník udílení cen F. Filipovského Přelouč
	Vodácká Chrudimka pod Seč Seč
	Ukončení sezóny Kutlůvka palírny a pivovar, Žlebské Chvalovice
26. září	Heřmanoměstecké slavnosti Heřmanův Městec Svatováclavské posvícení Podhořany u Ronova Posvícení v Babiččině dvorečku Licibořice
28. září	Podzimní slavnosti aneb návrat ke kořenům Choltice, zámek

ŘÍJEN

24. října	Kaštanobraní Nasavrky Zamykání Doubravy
31. října	Rojení světlušek Babiččin dvoreček, Licibořice

31. října	Samhain, Země Keltů Nasavrky Halloweenská zábava Načešice
-----------	--

LISTOPAD

7. listopadu	Lampionový průvod s posvícenským posezením Bukovina u Přelouče
28. listopadu	Vánoční trhy se slavnostním rozsvícením vánočního stromu Ronov nad Doubravou Rozsvícení vánočního stromu, jarmark a vánoční koncert Seč Adventní jarmark a rozsvícení vánočního stromu Nasavrky
29. listopadu	Slavnostní rozsvícení vánočního stromu Třemošnice Rozsvícení vánočního stromu Heřmanův Městec Adventní koncert zámek Nasavrky

PROSINEC

5. prosince	Slavnostní rozsvícení vánočního stromu a mikulášská nadílka Žďárec u Seče
6. prosince	Adventní koncert Nasavrky
13. prosince	Adventní koncert Nasavrky
20. prosince	Adventní koncert Nasavrky Vánoční koncert PS Vlastislav Heřmanův Městec, Sokolovna
24. prosince	Štědrovečerní troubení z kostela sv. Bartoloměje Heřmanův Městec Štědroodpolední zastavení s koledami u Vánočního stromu Klešice
26. prosince	Expedice Krkaňka – vánoční přechod Železných hor
26.–27. prosince	Silvestr nanečisto Seč
31. prosince	Silvestr a přivítání Nového roku 2018 Žďárec u Seče

Specifický cíl 4.3. Podpora kulturních a volnočasových aktivit

Kontakty na turistická informační centra regionu a kancelář MAS

TIC Heřmanův Městec

Náměstí Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec
Tel.: 469 625 147
E-mail: infocentrum@mesto-hm.cz
Web: www.zeleznohorsky-region.cz
www.hermanuv-mestec.cz

TIC Nasavrky

Náměstí – Zámek 1, 538 25 Nasavrky
Tel.: 469 677 566
E-mail: infocentrum@nasavrky.cz
Web: www.inasavrky.cz

KIC Města Přelouč

Masarykovo nám. 26, 535 01 Přelouč
Tel.: 466 672 259, 739 480 292
E-mail: kic@ksmp.cz, Web: www.ksmp.cz

TIC Seč

Chrudimská 94, 538 07 Seč
Tel.: 469 676 900
E-mail: info@mestosec.cz
Web: www.mestosec.cz

TIC Třemošnice

1. máje 56, 538 43 Třemošnice
Tel.: 469 611 135
E-mail: ic@tremosnice.cz
Web: www.ic.tremosnice.cz

Infocentrum Děda Vševeda v Muzeu perníku

Perníková chaloupka Ráby 38, 533 52 Ráby
Tel.: 466 612 474, E-mail: info@pardub.cz

Kancelář

MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z.s.

Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec v 1. patře
Tel.: 725 156 016

Služby kanceláře jsou poskytovány:

po 8.00–17.00, út 8.00–16.00, st 8.00–17.00

E-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz

Web: www.zeleznohorsky-region.cz

- informace a konzultace pro žadatele v rámci realizace SCLLD
- zajišťování celkové administrace SCLLD
- pořádání vzdělávacích akcí a seminářů
- koordinace regionálního značení ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt
- zajišťování a koordinace marketingu, propagace a aktivit regionu v oblasti cestovního ruchu pro návštěvníky, obyvatele, zájmové subjekty, školy a podnikatele
- zajišťování kontaktů s partnerskými MAS a dalšími subjekty

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpravodaj Železnohorský region byl podpořen z projektu

„Zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS Železnohorský region“, r.č. CZ.06.4.59/0.0/0.0/15_003/0001101.